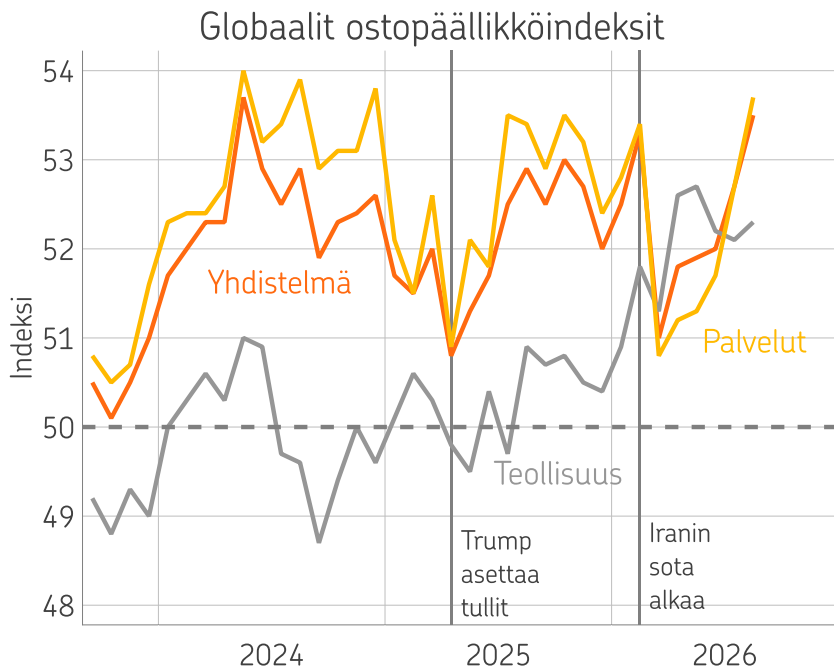

Riskit varjostavat Suomen talouden vahvaa virettä

Tomi Kortela
Johtava ekonomisti

Maailmantalous hyvässä vedossa sokeista huolimatta

Lähde: Macrobond, OP

- › Maailmantalous on kestänyt isot sokit hyvin.
 - › USA:n tullit eivät johtaneet kauppakaaokseen.
 - › Lähi-idän kriisillä vähäiset vaikutukset maailmantalouteen ainakin tähän mennessä.
- › Tekoälyyn liittyvät investoinnit tukevat koko maailmantalouden kasvua.
 - › Teollisuuden elpyminen tukee Suomen vientiä.
- › Lähi-idän kriisi edelleen keskeinen riski.

Suurimmat taloudet oman keskivertovauhtinsa tuntumassa

USA:n kasvu elpyy
keskimääräiseen
kasvuvauhtiin

Euroalue kasvaa
lähellä pitkän
aikavälin
trendivauhtia

Kiina kasvaa viennin
vedolla hieman
hidastuvasti

Lähi-idän kriisi jatkunut odotettua pidempään

Lähde: Macrobond, Macrobond, OP Pohjola

- › Öljyn hinta on jälleen ylittänyt 100 \$ kriisin kärjistyttyä uudelleen.
 - › Maakaasun ja sähkön hinnat selvässä nousussa Euroopassa.
 - › Polttoaineen jalostuskapasiteetista puutetta.
- › Öljyn hinta on ollut korkeampaa kuin odotettiin.
 - › Ostovoima kehittyä ennustettua heikommin.
 - › Korot nousevat odotuksia enemmän.
- › Tilanne kevättä parempi, koska Hormuzinsalmi osittain auki.
 - › Kriisi voi myös ratketa nopeasti.

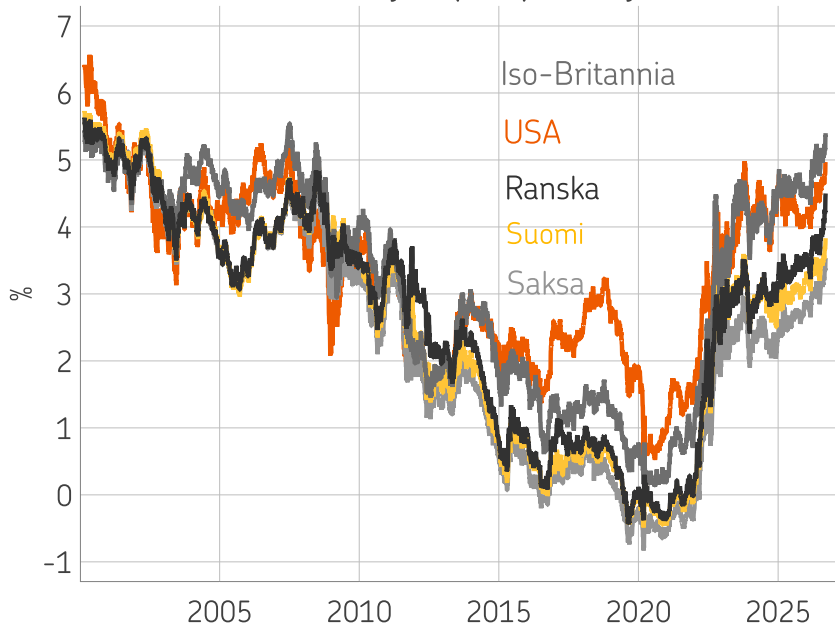
Lähi-idän kriisi muuttanut korkonäkymää

- › Ennen Lähi-idän kriisin alkua markkinat odottivat EKP:n ohjauskorkojen pysyvän muuttumattomina
- › EKP on nostanut korkoja jo 2 kertaa.
 - › Markkinat odottavat vielä neljää koron nostoa.
- › Tällä hetkellä talouskehitys ei täysin tue markkinoiden odotusta.
 - › Korkokehitys riippuu Lähi-idän kriisin jatkosta ja inflaatiokehityksestä euroalueella.

Pitkät korot ovat nousseet valtiolainojen vedolla

Valtionlainojen (10v) korkoja

- › Pitkät korot ovat nousseet valtiolainakorkojen vetämänä.
- › Julkiset taloudet eivät ole kestäväällä uralla, mikä on alkanut huolestaa markkinoita.
 - › Miten vahvaa on poliittinen tahto julkisten talouksien tasapainottamiseksi?
- › Korkojen nousu alleviivaa myös Suomen julkisen talouden tasapainottamisen tärkeyttä.

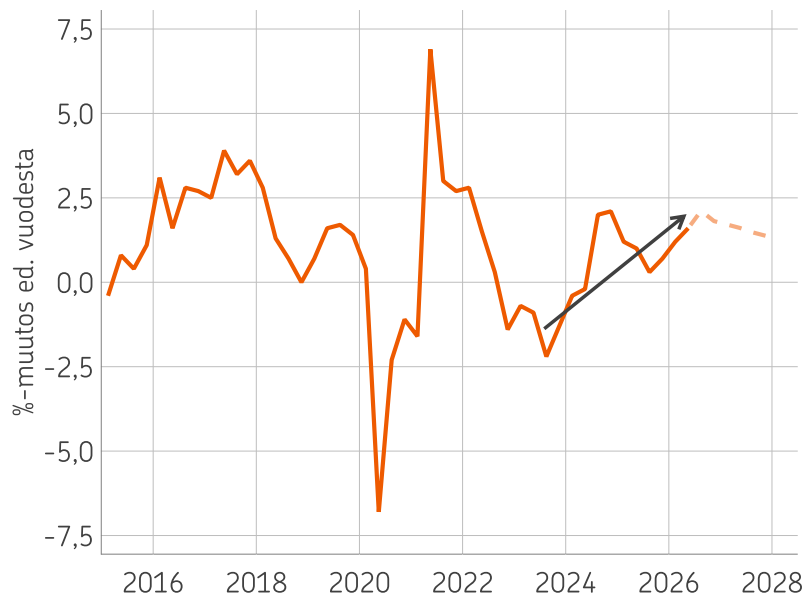
Lähde: Macrobond, U.S. Treasury, Macrobond, OP Pohjola

Suomen taloudessa vahvaa vetoa

Suomen talous elpynyt jo jonkin aikaa

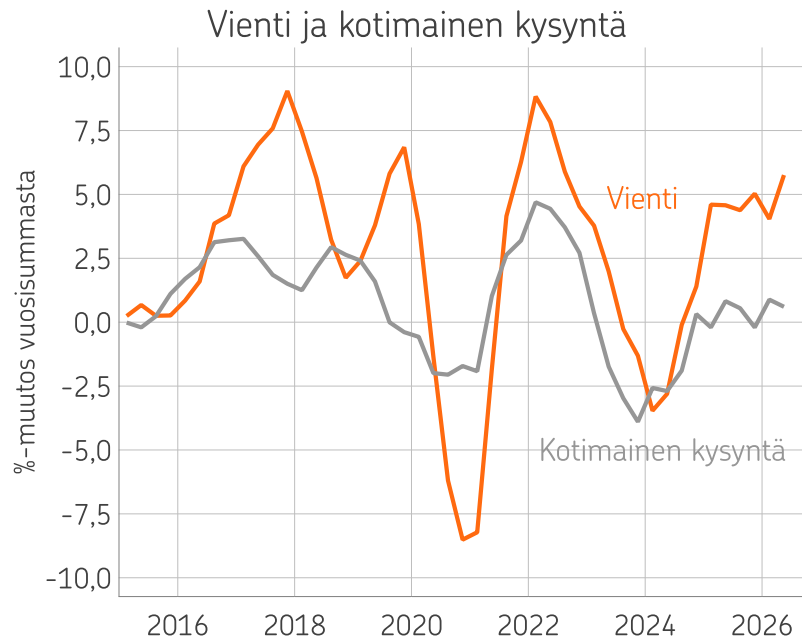
BKT:n määrä kiintein hinnoin

Lähde: Macrobond, StatFin, OP

- › Tarkentuneet tilastot kertoivat talouden elpyneen jo jonkin aikaa.
 - › Elpyminen alkoi jo vuoden 2024 alussa.
 - › Työttömyyden kasvun vuoksi käännettä oli vaikea tunnistaa.
- › Ennustamme talouden kasvavan 2 % kuluvana ja ensi vuonna. Varovainen ennuste.
- › Riskejä molempiin suuntiin.
 - › Negatiivinen: energian hinnan ja korkojen nousu
 - › Positiivinen: maailmantalouden vahva kasvu ja Lähi-idän kriisin nopea loppuminen.

Vienti vetää ja kotimaisen kysynnän piristymistä odotetaan

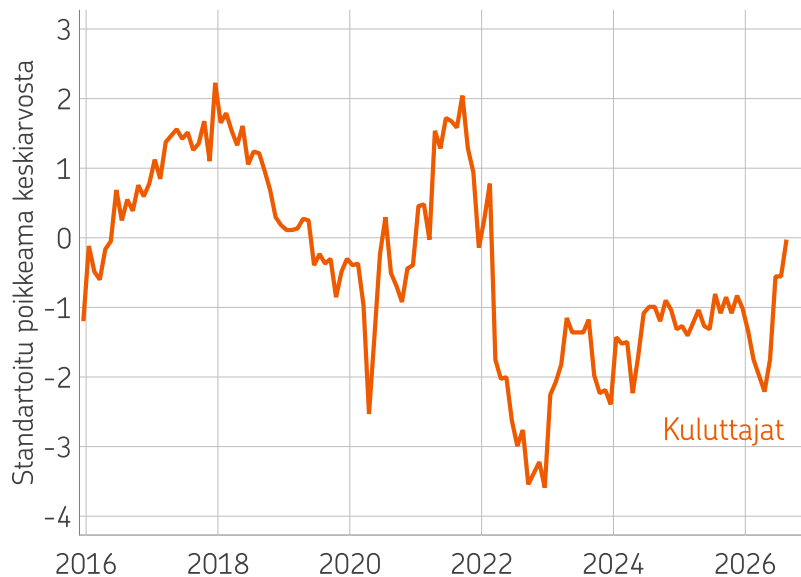

Lähde: Macrobond, StatFin, OP

- › Vienti on vetänyt erittäin hyvin jo jonkin aikaa.
 - › Aluksi palvelut ja nyt tavarat.
 - › Viennin näkymät edelleen hyvät.
- › Kotimaisen kysynnän elpyminen ollut vielä vaisumpaa.
 - › Kotimaisen kysynnän elpymisen vahvuus paljolti määrää talouskasvun.
 - › Hyvät edellytykset elpyä.

Kuluttajienluottamus kääntynyt kasvuun

Luottamusindeksit Suomessa

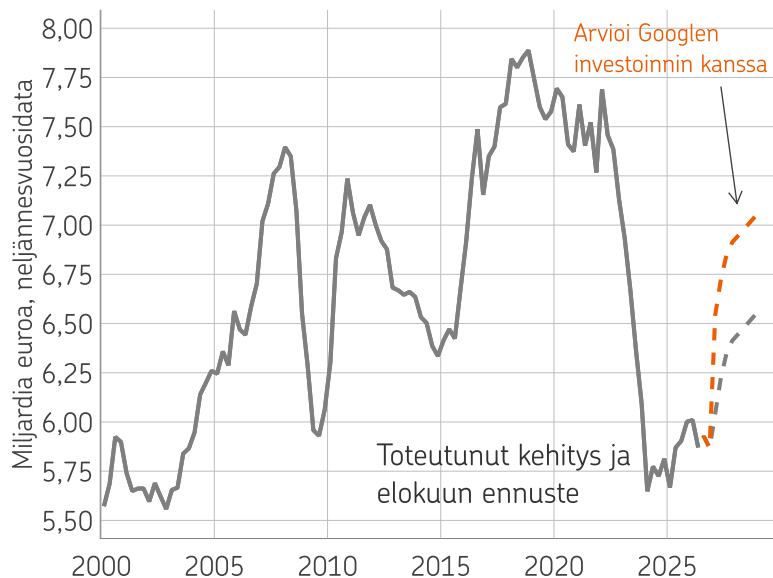

Lähde: Macrobond, StatFin, EK, OP Pohjola

- › Kuluttajienluottamus on noussut normalisoitunut.
- › Kulutuksen näkymät yhä varovaiset:
 - › Inflaation kiihtyminen syö ostovoimaa joskin maltillisesti.
 - › Korkojen nousu hillitsee kulutuksen kasvua.
 - › Työttömyys yhä korkeata.
- › Säästämisaste pysynyt korkealla, joten kulutuksella tilaa kasvaa.
 - › Energian hinnan ja korkojen lasku parantaisi kulutuksen näkymiä.

Googlen investointi vauhdittaa rakentamista

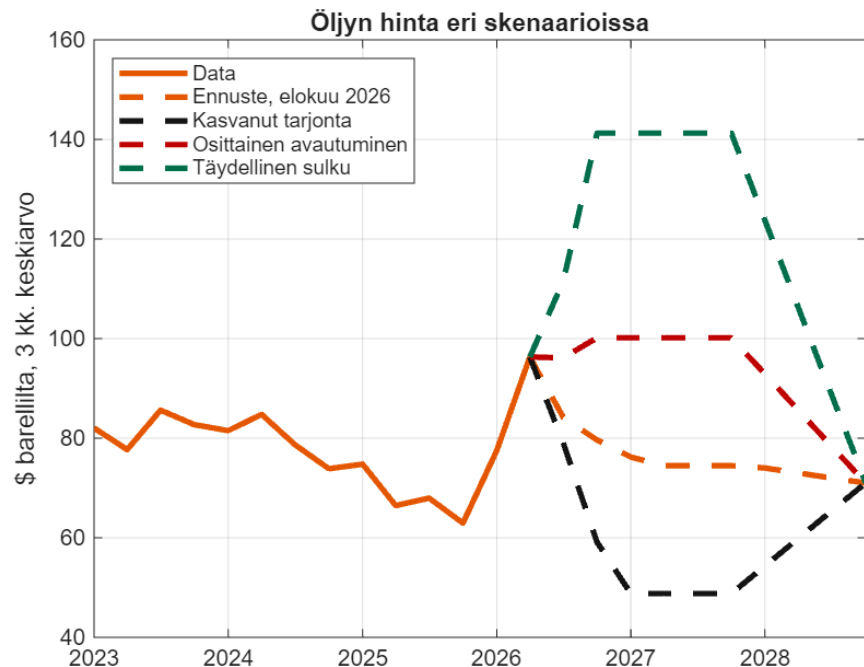
Rakennusinvestoinnit

Lähde: Macrobond, StatFin, OP Pohjola

- > Datakeskusinvestoinnit vauhdittavat rakentamisen elpymistä.
- > Googlen 13 mrd. investoinnista Suomen BKT:tä kasvattava osuus on noin 3–4 miljardia euroa.
 - > Rakentamisen aikana BKT:n kasvu voisi kiihtyä noin 0,5 %-yksikköä vuosina 2027 ja 2028 – pitkäaikaisesti muutamia kymmeniä.
- > Merkittävä investointi aluetaloudellisesti sekä rakentamisen näkökulmasta.
 - > Toivottavasti kehitetään muutakin tekoälyyn liittyvää liiketoimintaa. Lisää kunnianhimoa!

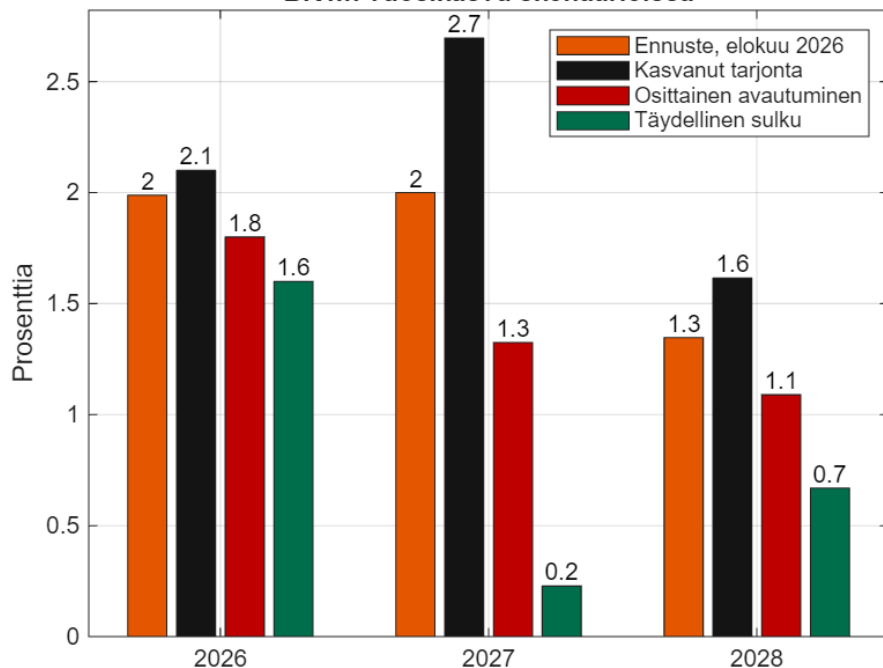
Hormuzinsalmen aukeamisen neljä skenaariota

- Elokuun ennuste:** Hormuzinsalmi aukeaa asteittain.
 - Markkinaodotus heinä- ja elokuussa, jolloin öljyn tarjonta kasvaa vähitellen.
- Kasvanut tarjonta (positiivinen yllätys):** Hormuzinsalmi aukeaa nopeasti.
 - Öljyn tarjonta kasvaa nopeasti ja ylittää kriisiä edeltäneen tason.
- Osittainen salmen avautuminen (keskeinen riski):** Tilanne jatkuu nyt nähdyn kaltaisena – salmi osittain tai osan aikaa auki.
 - Alueen öljyn tarjonta supistunut 20% alkuperäisestä, eikä enää varmuusvarastojen käyttöä.
- Täydellinen sulk (vakava riski):** Hormuzinsalmi pysyy suljettuna.
 - Hormuzinsalmen alueen öljyn tarjonta on 50 % pienempi kuin ennen kriisiä. Ainoastaan öljyputkien kautta tarjontaa Persianlahden alueelta.

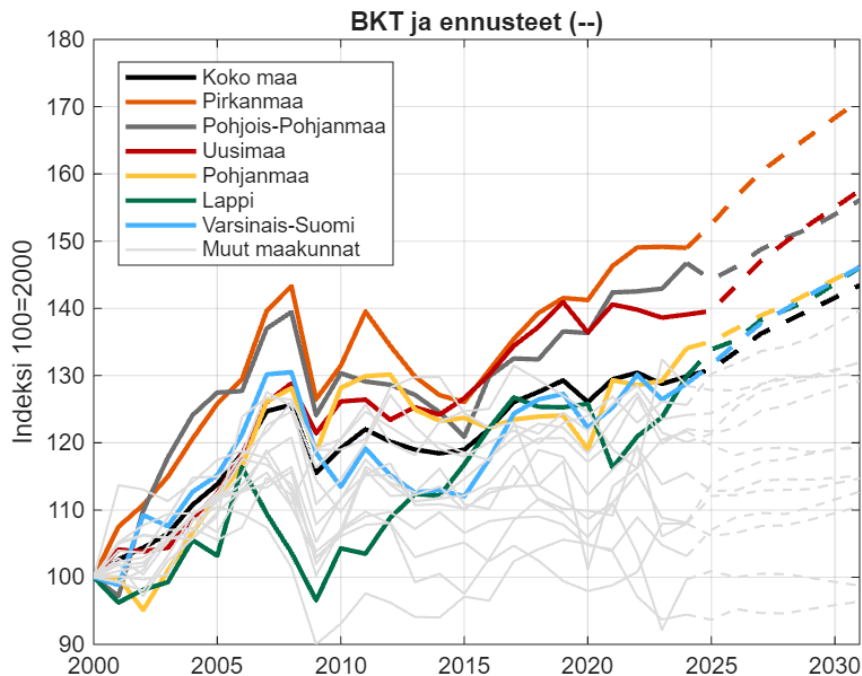
BKT:n kasvu hidastuu selvästi vain heikoimmassa skenaariossa

BKT:n vuosikasvu skenaarioissa

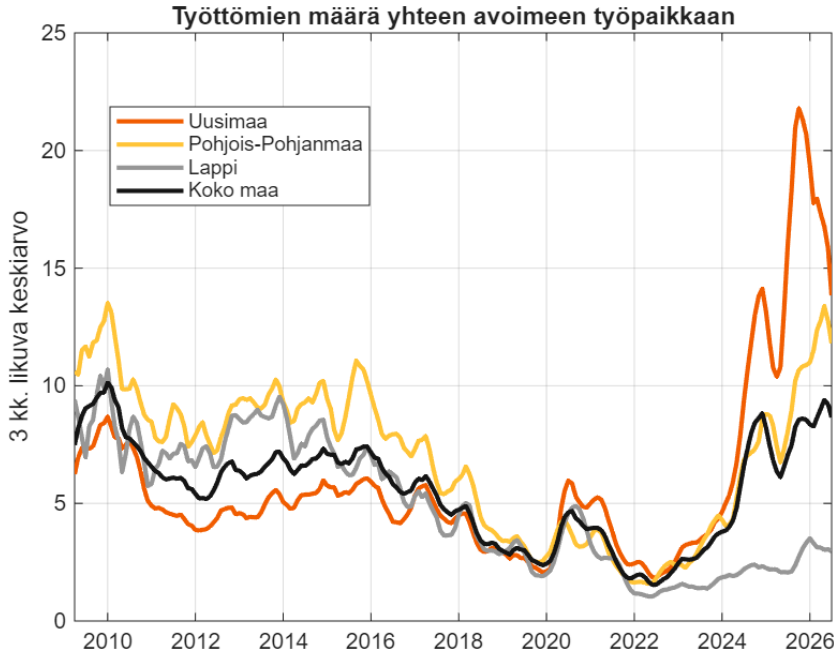
- > BKT:n kasvu Suomessa eri skenaarioissa:
 - > **Kasvanut tarjonta:** Talous kasvaa ennustetta paremmin.
 - > **Osittainen avautuminen:** Talouskasvu jää noin 1-1,5 % tuntumaan.
 - > **Täydellinen sulku:** Talous joutuu laskusuhdanteeseen.
- > Keskeisiä tekijöitä BKT-kehityksen takana:
 - > Kuluttajien ostovoima heikkenee tai vahvistuu inflaatiokehityksestä riippuen.
 - > Rahapolitiikka voimistaa BKT:n muutoksia, kun inflaatio liikkuu talouskasvun kanssa eri suuntaan.
- > Nykyinen energiasokki ei aja taloutta taantumaan.

Pohjois-Pohjanmaalla hyvä kasvunäkymä

- › Pohjois-Pohjanmaan BKT:n ennustetaan kasvavan lähivuosina suunnilleen koko Suomen vauhtia.
 - › Googlen investointi luo edellytyksiä vielä nopeammalle kasvulle.
- › Väestön kasvussa merkittävä muutos.
 - › Viime vuonna väestö supistui ensimmäistä kertaa vuonna 1975 alkaneen mittaushistorian aikana.
- › Pohjois-Suomen kasvua ollut viime vuosina vahvaa.

Työmarkkinoilla näkyy vähitellen käänne parempaa

- › Työmarkkinoilla näkyy merkkejä tilanteen paranemisesta.
 - › Pohjois-Pohjanmaalla työttömyysaste laskenut viimeisen 6 kuukauden aikana noin 1,5 %-yksikköä.
 - › Taso edelleen korkea, 10,3 % heinäkuussa, mutta vastaa koko maan keskiarvoa.
- › Pohjois-Suomen työmarkkinatilanne on keskimääräistä parempi.
 - › Lapissa hyvin kireät työmarkkinat.
- › Pitkällä aikavälillä työvoiman saatavuus voi olla haaste.

Yhteenveto

- › **Maailmantalouden** kasvunäkymä on vahva ja kasvun rakenne tukee Suomen vientiä.
- › **Suomen talouden** perusvire on vahva, mutta energian hinta ja korkokehitys varjostavat hyvää näkymää.
 - › Jos Lähi-idän kriisi jatkuu koetun kaltaisena, korkea inflaatio ja korkojen nousu hidastaa talouden kasvua, mutta kasvu pysyy viime vuosia korkeammalla.
 - › Lähi-idän kriisin hellittäessä talouskasvu voi olla erittäin vahvaa.
- › **Seuraa näitä syksyn aikana:**
 - › Lähi-idän kriisin kehittyminen.
 - › Kotimaisen kuluttajan kriisin kestävyys ja työmarkkinoiden kehitys.
 - › Miten paljon EKP lopulta nostaa korkoja?

A photograph of a modern building with a grid of windows, some of which are illuminated, viewed through trees at dusk. The building has a light-colored facade and a grid of windows of varying sizes. Some windows are illuminated from within, showing interior lights. The building is partially obscured by dark, leafy trees in the foreground. The sky is a mix of blue and pink, indicating sunset or sunrise. In the background, other buildings and a street with cars are visible.

Kiitos!